

FÁTÆKRAVÁÐI MILLI FØROYUM EIN STØÐU

Djóni Eidesgaard, aðalskrivari hjá Barnabata, sigur, at politikkarar í Føroyum eiga at loysa trupulleikan við fátækadømi í Føroyum. Tað skal ein hægri raðfesting av økinum til, um veruligir batar skulu fremjast. Vit, sum landsfelagsskapur kunnu ikki loysa trupulleikan, men vit kunnu lýsa hann, og eftir besta førimuni veita eina neyðsynjar hjálp, sigur Djóni Eidesgaard

SÓLVIT E. NOLSØ

Í 2015 var avgjørt at Barnabati skuldi yvirtaka virksemið hjá grunninum í Menniskjum Góður Tokki. Grunnurin hevði tá virkað síðani 2010. Tá so jólahjálpin 2015 var á skránni, var Barnabati partur av hesum virksemi, við tí fyrri eyga at tey kundu seta seg inn í allar tær ymisku mannagongdirnar, fyrri at endaliga kunna yvirtaka virksemi í januar 2016. Í ár er sjeýnda árið á rað, at peningur verður savnaður inn til figgjarligar sperdar barnafamiljur, men fyrstu ferð við Barnabata við róðrið.

Tað var í 2010, at Annlis Bjarkhamar fór undir átakið, fyrri at lætta um hjá figgjarliga sperdum familjum. Í fjør ynskti hon tó at onkur annar tók um endan, og tá fall tað so undir veingirnar hjá Barnabata, har Djóni Eidesgaard er aðalskrivari.

Týsdagin á middegi lat umsóknarsíðan, har til ber at at søkja um jólahjálp frá Í Menniskjum Góður Tokki, upp.

Djóni Eidesgaard kann ikki siga hvussu tað fer at verða við umsóknum í ár, men hann metur, at tað er eingin orsök at halda, at tær fara at verða færri í tali í ár, enn undanfarnu ár.

Sambært Djóna Eidesgaard, komu 440 umsóknir inn til jólahjálp í fjør. Henda eina tíman

meðan vit sita inni á skrivstovuni hjá Barnabata, og gera samrøðuna, koma fleiri umsóknir inn, og hetta er fyrsti tímin, tað er møguligt at senda umsóknir.

“Nú eru 15 umsóknir komnar inn”, sigur Djóni Eidesgaard, fyrstu ferð hann hyggur eftir skerminum. “Nú eru tað 20. Tað gongur skjótt”, sigur hann eina lítla løtu seinni, fyrri líkasum at tríva í aftur uppáhaldið, at hann væntar nógvar umsóknir í ár.

Flestu umsøkjarar eru undir fátækramarkinum

Tað er ikki ásett eitt alment fátækramark í Føroyum, men landsstýrið setti í 2012 ein bólk, at lýsa hvat eitt fátækramark í Føroyum kundi verða. Bólkurin handaði eitt álit í 2014, ið kom til tað niðurstøðu, at eitt fátækramark í Føroyum lá um 60% av eini miðinntøku. Tað vil siga, at um ein forvinnur minnið enn 60% av eini miðinntøku, so er ein í fátækkraváða. Um ein forvinnur minnið enn 60% av eini miðinntøku í trý ár á rað, so er ein undir fátækramarkinum.

- Út frá tølunum, sum vit hava frá umsóknunum, siggja vit, at miðal netto lønin hjá stökum við barni ella børnum er um 11.000 krónur um mánaðin. Hjá pørnum er tað umleið 15.000 krónur um mánaðin og miðalaldurin er um 35 ár. Um vit hyggja at miðaltalinum av børnum pr. umsókn, so er tað

MIÐINNTØKA

Miðinntøka er miðan av inntøkum. Tað vil siga, at helvtin liggur omanfyri og helvtin niðanfyri. Skal ikki mistakast fyri miðalinntøku.

tvey. Onkur hevur eitt og nøkur hava fleiri, sigur Djóni Eidesgaard.

Djóni Eidesgaard sigur víðari, at av teimum 440 umsókninum sum komu inn í fjør, vórðu 374 talgildar og kunnu tí nýtast sum hagtals grundarlag eisini.

- Av teimum 374 vórðu 34 omanfyri fátækramarkið. 340 av teimum vórðu undir fátækramarkinum. 134 av hesum 340 hava bert børn undir skúlaaldur og 206 av teimum 340 undir fátækramarkinum høvdu børn í skúlaaldri. Vit siggja ikki nøvnini og kunnu tí ikki siga, um tað eru tey somu fólkin, ið søkja, men tendensurin er tann sami viðvíkjandi útbúgvingarstigi, løn og annað hjá teimum, sum søkja um aðra hjálp frá okkum, so vit vænta tey somu søkja um jólahjálp, sigur Djóni Eidesgaard.

Djóni Eidesgaard sigur eisini, at tað er rættuliga áhugavert at siggja, at tað eru so nógvar umsóknir, har børnini hjá viðkomandi eru í skúlaaldri. Vit hava varhugan av at lyndið er ofta til at gloyma børnini, ið eru í skúlaaldri, í kjakinum um mál av hesum slag, og tað er óheppið, metir Djóni Eidesgaard.

- Um tú til dømis hyggur at hvat samgongan ætlar, so hækka tey barnafrádráttin 2700 krónur fyri børn undir sjeý ár, tað vil siga børn undir skúlaaldri, ið er tann minni málbólkurin í okkara tølum. Inntrykkið, ið vit fáa er, er at fokus

er nógv á børn undir skúlaaldri, men ikki nógv á børn í skúlaaldri”, sigur Djóni Eidesgaard.

Vit lýsa trupulleikan – politikkarar skulu loysa hann

Vit hava ikki tey nógvu hagtøl í Føroyum, men tó so, nøkur eru til taks. Hagstovan og Barnabati samla í hesum føri inn til okkara. Tað er eitt neyðugt arbeiði at samla hagtøl inn, tí tað gevur eina ábending á hvussu støðan er í hesum viðurskiptum. Tað er eisini sera umráðandi um tú skal leggja uppskot um loysnir fram, at tú hevur eina mynd av hvussu støðan er. Tó er Djóni Eidesgaard eitt sindur ivasamur viðvíkjandi hvussu hagtøl verða brúkt og um veruligi trupulleikin verður lýstur nóg væl. Serliga um tey verða nýtt sum ein undanførsla fyrri at vísa á hvussu væl tað stendur til hjá okkum í mun til onnur norðanlond. Sambært Hagstovuni, so er talið á føroyskum børnum í fátækkraváða

10.3%, meðan talið í hinum norðanlondum liggur millum 11 og 14%. Ísland er eitt vet lægri enn Føroyar.

- Fyri okkum sum barnarættindafelagsskap er tað ikki líka áhugavert hvussu okkara hagtøl siggja út í mun til onnur lond. Eg kann ikki brúka tað samanberingina til nakað. Fyri okkum, so er eitt barn í fátækkraváða, eitt barn for nóg, sigur Djóni Eidesgaard.

Tað hevur eisini verið tikið ofta fram, at politikkarar symptomviðgera trupulleikan, í staðin fyrri at finna fram til betri loysnir, sum í størri mun kunnu bøta um grundleggjandi viðurskiptini hjá teimum, ið hava tørv á hjálp. Djóni Eidesgaard sigur, at tað vildi verið undarligt um politikkarar ikki vita um trupulleikan, tí bæði Hagstovan og Barnabati hava hagtøl, ið undirbyggja tað. Eisini hevur løgtingið í fjør einmælt samtykt at játta 500.000 krónur til Í Menniskjum Góður Tokki, tí munandi bati ikki var tøkur frá landsins síðu seinasta ár.

- Aðalorðaskifti um barnarættindi var í løgtinginum 20. november 2014. Endamálið við orðaskiftinum var, at fáa skapt eina felags fatan á Løgtingi um nakrar av teimum avbjóðingum, ið eru nevndar í stöðulýsingini, umframt at viðgera, hvussu politiska skipanin kann taka við hesum avbjóðingum, men síðan tá hava tað bara verið

FÁTÆKRAVÁÐI

At verða í fátækkraváða merkir, at tú inntøkan er 60% ella minnið enn miðinntøkan í Føroyum.

FÁTÆKRADØMI

At verða í fátækkradømi merkir, at inntøkan hevur verið 60% ella minnið enn miðinntøkan í Føroyum, í trý ár á rað.